

©tanjel, a Szlovén Karsztvidék ékköve

2020. január 16. 14:37

Séta a Karszt legszebb, középkori városkájában

A Szlovénia délnyugati részén fekvő Karsztvidék (Kras) legbájosabb városa, a már messziről látható, teraszosan beépült dombon fekvő ©tanjel. A festői városképet az egyedi tornyú templom, a hatalmas, reneszánsz várkastély és az impozáns városfalak uralják. A két bástyakapun elérhető óváros girbe-gurba utcácskái, az egymás mellett szorosan sorakozó, termésköből épült ódon, mediterrán jellegű házak és a Max Fabiani által tervezett látványos Ferrari-kert tömény romantikával árasztják el a látogatókat.©tanjel látnivalói, a város felfedezése

A **Karsztvidék** egyik fontos kereskedelmi útvonalának ellenőrzésére már a **rómaiak** is építettek itt egy kisebb erődítményt, majd a XV. században az **aquileiai patriarkátus** építette ki a falakat és a várat a környéken garázdálkodó rablóbandákkal szemben. A városfalak jól jöttek a XVI. századi török betörések ellen, de ekkor már az új tulajdonosok, a **Habsburgok** a **Cobenzl** grófoknak adományozták a birtokot, akik végül megerősítették a városfalakat és a XVII. században új várkastélyt húztak fel a régi helyére. A grófi család végül 1810-ben halt ki, utána számtalan tulajdonosa volt a várkastélynak, a két világháború közti időben a híres helyi származású építész **Max Fabiani** áldásos tevékenysége jellemezte a város életét.

©tanjel polgármestereként is számos új épület és a lenyűgöző **Ferrari-kert** köthető nevéhez. A II. világháború komoly pusztításokat hozott a városra, az 1960-as években kezdődött meg a romos kisváros épületeinek felújítása, az utóbbi években pedig a turisták hoznak fellendülést ©tanjel életébe.

Az erdős tetejű dombot félkör alakban ölelő, teraszos építésű városba két **bástyakapun** át léphetünk be. A város síkságon épült új részéből, ahol a parkoló is található, az impozáns **várkastély** alatti, nyugati, szűk városkapun át sétálunk be az óvárosba. A bal oldali, széles lépcsősor vezet fel a várkastély udvarára, előttünk pedig a magas gesztenyefákkal övezett kis téren áll a **Szent Dániel-templom**, egyedi, csúcsos sapkájú tornyával. A XV. század közepén, későgótikus stílusban épült templom tornya csak 1609-ben készült el egy olasz építész által, aki az arab országokban tett útjai során szerzett élményeit élte újra tervezésekor. A középkori jelleg csak az épület külsejét jellemzi, a gyönyörűen felújított belső tér szintiszta barokk, érdemes rápillantani a főoltár gyönyörű márvány domborművére, mely a helyi várat ábrázolja.

A **várkastély** (Grad ©tanjel) előtti tér, a tulajdonképpeni udvar nyaranta különféle rendezvények helyszíne, az épület alsó szintjén a turista információs iroda mellett helyi jellegzetességeket kínáló színvonalas **éttermet** alakítottak ki, teraszáról remek kilátás nyílik a zöld karsztvidékre. A felső szinti **galéria** fő gyűjteménye **Lojze Spacal** szlovén festőművész és grafikus művei, elsősorban a grafikák érdemelnek figyelmet. A templom jobb oldala menti utcán a keleti városkaput, a négyzetes alaprajzú, pártázatos **Kobdilji bástyát** érjük el. Fel is tudunk lépcsőzni a tetejére, ahonnan gyönyörű kilátás nyílik a városka háztetőire, a várra, a **Karsztvidék** zölden hullámzó dombjaira, a **Ferrari-kertre**. A kapun keresztül érünk ki ©tanjel egyik fő nevezetességéhez, a **Ferrari-kerthez**. A domb keleti oldalában fekvő, lépcsőzetes kialakítású kertet **Max Fabiani** tervezte az 1920-as években a tehetős triezsti orvos, **Enrico Ferrari** megbízásából. Sokan kérdezik, de a híres versenyautómárkának a névazonosságán kívül semmi köze a kerthez. A kertet felülről övező villákat is ekkor építette **Fabiani** a család számára. A rendkívül romantikus kertben kis halastó, hidacsok, szökőkutak, pergolák fokozzák a hangulatot.

Visszatérve a bástyakaphoz, a túloldalán, a jobb oldali utcán folytassuk sétánkat, mely nagy bal kanyarral emelkedik egy szinttel feljebb. Egy régi **kőkút** mögötti nagy terméskövekből rakott, középkori épületben, a **Karszt-házban** (Kra'ka hi'a) kis **néprajzi kiállítást** nézhetünk meg. Az alsó szinten a régióra jellemző szerszámokat, borászati, mezőgazdasági eszközöket láthatunk, míg a felső, azaz a lakó szinten egy tipikus karsztvidéki lakóházat rekonstruáltak, konyhával és hálószobával. Főszezonban általában minden nap 10 és 18 óra között nyitva van a ház, egyéb hónapokban, előtte érdeklődjünk a várkastélyban lévő turista irodában a nyitvatartásról. A **Karszt-háztól** a bal oldali utcácskán visszaérünk a templomhoz, a jobb oldali pedig egészen felvezet a domb tetejére, a legfelső házakhoz.

Tipp: a **Kobdilj bástyától** jelzett út, a **Fabiani-út**, vezet idilli fekvésű réteken, gyümölcsösökön, szőlőkön keresztül a közeli **Kobdilj** faluba. Ezen a bájos kis településen született és élt is **Max Fabiani**, akinek a villáját mostanában újították fel és tervek szerint színvonalas szálláshelyet és egy kis kiállítóhelyet is kialakítanak falai között. A távlati tervekben még egy privát Porsche-gyűjtemény is bemutatásra fog kerülni. **Kobdilj** ódon házainak egyik jellegzetessége a tipikus karsztvidéki házak érdekes kéményei. **Gyakorlati tudnivalók**

Megközelíthető az **A3** autópálya felől, **Sežana-vzhod** kijáratnál kell lejönni, majd a **204**-es úton, **Tomaj** és **Dutovlje** érintésével jutunk **Stanjelbe**. A **Vipava-völgyből** pedig a **H4** autópályáról **Vipavánál** lejöve a **614**-es úton **Kobdiljon** át érünk a városba.

Turista információs iroda (TIC): a várkastély alsó szintjén található iroda főszezonban minden nap 10 és 18 óra közt van nyitva, tavasszal egy órával korábban, ősszel pedig 16 órakor zár, télen is nyitva csak pénteken van szünnap.

Az óváros alatt, az új telepen kialakított három nagy **parkoló** egyikében hagyhatjuk az autót, táblák jelzik az irányokat, mindhárom hely pár perc sétára van a várkastély alatti városkapuhoz.

<http://kirandulastippek.hu/news/article/stanjel-a-szloven-karsztvidek-ekkove>